

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ
КАФЕДРА БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

Я. І. Чайковський

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**для розв'язування задач та глосарій з дисципліни
«БАНКІВСЬКІ ПРОДУКТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»**

**для студентів денної та заочної форм навчання
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

**Тернопіль
2022**

Чайковський Я. І. Методичні вказівки для розв'язування задач та глосарій з дисципліни «Банківські продукти та технології». Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 24 с.

Методичні вказівки для розв'язування задач з дисципліни «Банківські продукти та технології», включають тести для контролю за рівнем знань і глосарій для практичного закріплення навчального матеріалу дисципліни.

Автори: *Дзюблюк Олександр Валерійович*, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету

Чайковський Ярослав Іванович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету

Рецензенти: *Забчук Галина Михайлівна*, кандидат економічних наук, доцент кафедри банківського бізнесу

Баліцький Руслан Йосипович, керуючий Територіальним відокремленим безбалансовим відділенням № 10019/02 філії «Тернопільське обласне управління АТ «Ощадбанк»

Відповідальний за випуск: *Дзюблюк Олександр Валерійович*, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету

*Рекомендовано на засіданні кафедри банківського бізнесу ЗУНУ
(Протокол №1 від 10 травня 2022 р.)*

ЗМІСТ

ЗАДАЧІ	4
ГЛОСАРІЙ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПРОДУКТИ»	10

ЗАДАЧІ

Задача 1. Клієнт банку 10 січня поточного року подав у банк платіжне доручення № 12 на суму 5000 грн. на перерахування коштів за тару згідно договору. Залишок на рахунку дозволяв оплатити платіжне доручення в термін, але у банку сума була списана з його кореспондентського рахунку 21 березня поточного року.

Завдання.

1. Які санкції клієнт (платник) має право застосовувати до банку за несвоєчасне списання коштів з рахунку? Відповідь обґрунтуйте за допомогою чинного законодавства.
2. Визначте суму штрафу.

Задача 2. Клієнт банку 1 березня поточного року подав у банк платіжне доручення № 22 на суму 100000 грн. на перерахування грошових коштів за відвантажені товари і надані послуги згідно договору. Банк платника оплатив доручення протягом операційного часу, але у банку отримувача сума була списана з його кореспондентського рахунку 16 травня поточного року.

Завдання.

1. Які санкції отримувач має право застосовувати до банку за несвоєчасне зарахування коштів на рахунок? Відповідь обґрунтуйте за допомогою чинного законодавства.
2. Визначте суму штрафу.

Задача 3. Клієнт банку 01 червня подав у банк платіжне доручення № 2 на суму 50000 грн. на перерахування коштів за тару згідно договору. Залишок на рахунку дозволяв оплатити платіжне доручення в термін, але через вину банку сума була списана з його кореспондентського рахунку 31 серпня.

Завдання:

1. Які санкції клієнт (платник) має право застосовувати до банку за несвоєчасне списання коштів з рахунку? Відповідь обґрунтуйте за допомогою чинного законодавства.
2. Визначте суму штрафу.

Задача 4. Клієнт банку 10 червня подав у банк платіжне доручення № 22 на суму 100000 грн. на перерахування грошових коштів за відвантажені товари і надані послуги згідно договору. Банк платника оплатив доручення протягом операційного часу, але через вину банку отримувача сума була списана з його кореспондентського рахунку 10 жовтня.

Завдання:

1. Які санкції отримувач має право застосовувати до банку за несвоєчасне зарахування коштів на рахунок? Відповідь обґрунтуйте за допомогою чинного законодавства.
2. Визначте суму штрафу.

Задача 5. 01 березня клієнт подав у банк платіжне доручення № 52 на суму 200000 грн. на перерахування коштів за товарно-матеріальні цінності відповідно до договору. На 01 березня залишок на рахунку клієнта банку склав 200000 грн. Банк списав 200000 грн. зі свого кореспондентського рахунку 10 червня.

Завдання:

1. Визначити та обґрунтувати санкції, які платник має право застосовувати до обслуговуючого банку за несвоєчасне списання коштів з поточного рахунку.
2. Розрахувати суму штрафу.

Задача 6. 01 квітня клієнт подав у банк платіжне доручення № 32 на суму 300000 грн. на перерахування грошових коштів за виконані роботи відповідно до договору. 01 квітня банк платника оплатив платіжне доручення. Банк отримувача списав 300000 грн. зі свого кореспондентського рахунку 20 червня.

Завдання:

1. Визначити та обґрунтувати санкції, які отримувач має право застосовувати до банку за несвоєчасне зарахування коштів на рахунок.
2. Розрахувати суму штрафу.

Задача 7. Банківська установа залучила терміновий депозит у розмірі 1000 грн. на термін з 22 травня до 15 липня поточного року під відсоткову ставку 15% річних.

Виплата процентів разом із поверненням депозиту.

Необхідно розрахувати суми відсоткових платежів, використовуючи методи визначення кількості днів для розрахунку відсотків «факт/факт» (англійський), «факт/360» (французький) і «30/360» (германський).

Які з цих методів вигідні банку, а які вкладнику?

Задача 8. Вклад у розмірі 2000 грн. покладено в банк 12.03. поточного року і запитано 25.12 поточного року, ставка процентів банку за депозитами дорівнює 8 % річних.

Виплата процентів разом із поверненням депозиту.

Визначити суму нарахованих процентів, використовуючи методи їх нарахування «30/360» (германський), «факт/360» (французький) та «факт/факт» (англійський).

Які з цих методів вигідні банку, а які вкладнику?

Задача 9. Банківська установа залучає депозит фізичної особи у розмірі 25000 грн. на два місяці на термін з 01 травня до 01 липня за складною відсотковою ставкою 12% річних із капіталізацією відсотків щомісячно. Нарахування відсотків проводиться в останній день місяця, а їх сплата – при погашенні депозиту. Кількість днів згідно з угодою розраховується за методом «факт/360» (французький).

Необхідно нарахувати відсотковий дохід за складними відсотками за кожен місяць та розрахувати платіж по закінченні терміну дії депозитної угоди.

Задача 10. Банківська установа залучає депозит фізичної особи у розмірі 14000 грн. на три роки за складною відсотковою ставкою 15% річних із капіталізацією відсотків щорічно. Відсотки нараховуються один раз наприкінці року.

Необхідно нарахувати відсотковий дохід за кожен рік та обчислити платіж по закінченні терміну дії депозитної угоди.

Задача 11. При відкритті ощадного рахунку з нарахуванням простих процентів за ставкою 12 % річних 20.05 поточного року на рахунок покладено суму 10000 грн. Потім, 5.07. поточного року на рахунок добавлено 5000 грн., 10.09. поточного року з рахунку знято суму 7500 грн., а 20.11. поточного року рахунок було закрито.

Визначити, яку суму отримає вкладник при закритті рахунку. У розрахунках використовувати метод «30/360» (германський) для визначення кількості днів.

Задача 12. 01 лютого поточного року банк «Фінанси та кредит» прийняв від Іваненка Івана Івановича вклад до запитання в сумі 1000 грн. Процентна ставка за вкладом – 6% річних. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «30/360».

1. 01 травня поточного року видано частину вкладу в сумі 500 грн.;
2. 01 серпня прийнято додатковий внесок у сумі 1000 грн.
3. 01 лютого наступного року вкладник отримав усю суму вкладу.

Потрібно визначити загальну суму, одержану І. І. Іваненком при закритті рахунку.

Задача 13. Клієнт банку – фізична особа Іваненко Петро Павлович є держателем кредитної картки банку «Тернопіль Банк». Розмір кредитного ліміту становить 10000 грн. За користування кредитом банк нараховує 34% річних. За зняття готівки за допомогою кредитної картки банк стягує комісійну плату у розмірі 2%. 01 січня поточного року Іваненко Петро Павлович одержав 5000 грн. через банкомат. 01 лютого поточного року Іваненко Петро Павлович за допомогою кредитної картки придбав товар на суму 5000 грн. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «30/360».

Визначити:

1. Суму, яку має внести Іваненко Петро Павлович через банкомат для погашення кредиту і відсотків 31 січня поточного року.
2. Суму, яку має внести Іваненко Петро Павлович через банкомат для погашення кредиту і відсотків 01 березня поточного року.
3. У якій формі, готівковій чи безготівковій, вигідний кредит для банку і клієнта?

Задача 14. Кредит в розмірі 500 грн. було взято 12.04. поточного року з терміном погашення 10.06. поточного року за ставкою 20% річних.

Виплата процентів разом із поверненням кредиту.

Необхідно розрахувати суми відсоткових платежів, використовуючи методи визначення кількості днів для розрахунку відсотків «факт/факт» (англійський), «факт/360» (французький) і «30/360» (германський).

Які з цих методів вигідні банку, а які позичальнику?

Задача 15. Банк 01 лютого поточного року видав короткотерміновий кредит юридичній особі МП «Темп» на суму 250000 грн. під 26 % річних терміном до 01 серпня поточного року.

Виплата процентів разом із поверненням кредиту.

Визначити суму нарахованих процентів, використовуючи методи їх нарахування «30/360» (германський), «факт/360» (французький) та «факт/факт» (англійський) методи.

Які з цих методів вигідні банку, а які позичальнику?

Задача 16. 12.03. поточного року позичальник одержав у банку кредит у розмірі 2000 грн. Термін погашення кредиту 25.12 поточного року, ставка процентів банку за кредитами дорівнює 18% річних.

Виплата процентів разом із поверненням кредиту.

Визначити суму нарахованих процентів, використовуючи методи їх нарахування «30/360» (германський), «факт/360» (французький) та «факт/факт» (англійський) методи.

Які з цих методів вигідні банку, а які позичальнику?

Задача 17. Банк 01 березня поточного року видав короткотерміновий кредит юридичній особі МП «Зоря» на суму 100000 грн. під 24 % річних терміном до 01 вересня поточного року. Виплата процентів разом із поверненням кредиту.

Визначити суму нарахованих процентів, використовуючи методи їх нарахування «30/360» (германський), «факт/360» (французький) та «факт/факт» (англійський) методи.

Які з цих методів вигідні банку, а які позичальнику?

Задача 18. Підприємство 1 вересня отримало в банку позику, розмір якої 500000 грн., терміном до 1 листопада під 12% річних. 01 жовтня банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 18%. На цей час було погашено 50% основної суми позики. Використовується класичний спосіб погашення кредиту (відсотки на залишок). Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійський).

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку.

Задача 19. Підприємство 1 вересня отримало в банку позику, розмір якої 500000 грн., терміном до 1 листопада під 12% річних. 01 жовтня банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 18%. На цей час було погашено 50% основної суми позики. Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го

числа кожного місяця. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійський).

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку застосовуючи класичний та ануїтетний способи погашення кредиту.

Який спосіб повернення кредиту вигідний банку, а який позичальнику?

У яких випадках для позичальника краще використовувати класичний спосіб повернення кредиту, а у яких ануїтетний?

Задача 20. Підприємство 1 березня отримало в банку позику, розмір якої 300000 грн., терміном до 1 червня під 18% річних. 01 травня банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 24%. На цей час було погашено 30% основної суми позики.

Класичний спосіб погашення кредиту (відсотки на залишок).

Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця.

Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійським).

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку.

Задача 21. Підприємство 1 березня отримало в банку позику, розмір якої 300000 грн., терміном до 1 червня під 18% річних. 01 травня банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 24%. На цей час було погашено 30% основної суми позики. Ануїтетний спосіб погашення кредиту. Виплата процентів разом із поверненням кредиту.

Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця.

Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійським).

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку.

Задача 22. Підприємство 1 березня отримало в банку позику, розмір якої 300000 грн., терміном до 1 червня під 18% річних. 01 травня банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 24%. На цей час було погашено 30% основної суми позики. Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця.

Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійським).

Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця.

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку застосовуючи ануїтетний і класичний способи погашення кредиту. Який спосіб повернення кредиту вигідний банку, а який позичальнику?

У яких випадках для позичальника краще використовувати класичний спосіб повернення кредиту, а у яких ануїтетний?

Задача 23. Підприємство 1 травня отримало в банку позику, розмір якої 500000 грн., терміном до 1 серпня під 20% річних. 01 червня позичальник повернув банку 200000 тис. грн., а 01 липня – 100000 тис. грн. Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця.

Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійським).

Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця. Ануїтетний спосіб погашення кредиту

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку.

Задача 24. Підприємство 1 травня отримало в банку позику, розмір якої 500000 грн., терміном до 1 серпня під 20% річних. 01 червня позичальник повернув банку 200000 тис. грн., а 01 липня – 100000 тис. грн. Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця.

Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт» (англійським).

Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця. Класичний спосіб погашення кредиту (відсотки на залишок).

Розрахувати суму відсотків за користування позикою та загальний розмір боргу клієнта банку.

Задача 25. Товариство з обмеженою відповідальністю «Треїтинг» згідно кредитного договору № 5 отримало у банку кредит в сумі 26 500 грн. на термін з 10 липня по 5 листопада поточного року під 18% річних. Борг у сумі 26500 грн. було повернено у встановлений договором термін, а залишок заборгованості через відсутність достатніх грошових коштів підприємство збирається погасити 20 грудня.

Визначити:

- 1) суму нарахованих процентів, використовуючи метод їх нарахування «факт/факт» (англійський);
- 2) суму, яку підприємство повинно сплатити 20 грудня, якщо кредит був пролонговано на цей термін. За пролонгованими кредитами стягується процентна ставка, вказана у договорі, підвищена на 4 процентних пункти.

ГЛОСАРІЙ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПРОДУКТИ»

Host-EOM – це EOM, що встановлюється у вузлах обчислювальної мережі для вирішення питань комутації у мережі.

OLAP – технологія побудови сховища даних і їх аналізу для формування звітів, на основі яких приймають рішення.

OLTP – це онлайнова технологія обробки транзакцій (введення документів, виконання операцій) і організація систем управління базами даних (СУБД).

Oracle (Oracle Corporation) – американська корпорація, другий за величиною доходів виробник програмного забезпечення (після Microsoft), найбільший виробник програмного забезпечення для організацій, великий постачальник серверного обладнання.

Oracle Database (часто просто Oracle) – об'єктно-реляційна система керування базами даних від Oracle Corporation.

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications, англ. Товариство всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій; українською мовою вимовляється СВІФТ) – міжнародна міжбанківська система передачі інформації та здійснення платежів.

Абонент системи ЕП – банківська та інша установа, організація України, підключена до системи ЕП.

Автентифікація (реальний або істинний) – процедура встановлення належності користувачеві інформації в системі пред'явленого ним ідентифікатора.

Автоматизована банківська інформаційна система (БАІС) – це інформаційна система, яка функціонує на основі EOM та інших технічних засобів, що забезпечують процеси збору, реєстрації, передачі, обробки, збереження та актуалізації даних для вирішення завдань управління банківською діяльністю

Автоматизована банківська система – система, що функціонує на базі засобів обчислювальної техніки, які зв'язані між собою локальною чи глобальною мережею передачі даних і забезпечують процес збору, введення, передачі, обробки, збереження, поновлення даних для вирішення проблем управління діяльністю банку.

Автоматизована банківська система – файл/серверні системи, що зорієнтовані на використання персональних комп'ютерів, працюють у локальній мережі і функціонують у середовищі різних систем автоматизації баз даних (СУБД, як Clipper, FoxPro, та ін.).

Автоматизована банківська система – це система, яка функціонує на основі електронних обчислювальних машин (EOM, комп'ютерів) та інших технічних засобів, що забезпечують процеси збору, реєстрації, передачі, обробки, збереження та актуалізації даних для розв'язання завдань **управління банківською діяльністю**.

Автоматизована система банку (англ. automated bank system) – комплекс програмно-технічних засобів, спрямований на автоматизацію банківської діяльності.

Авторизація – керування рівнями та засобами доступу до певного захищеного ресурсу, як у фізичному розумінні (доступ до приміщення банку за картою), так і в галузі цифрових технологій (наприклад, автоматизована система контролю доступу) та ресурсів системи залежно від ідентифікатора і пароля користувача або надання певних повноважень (особі, програмі) на виконання деяких дій у системі обробки даних.

Авторизація платежу – процес ідентифікації клієнта з використанням PIN-коду.

Адміністративні засоби захисту – це заходи організаційного характеру, регламентуючі процеси функціонування АБС, використання її ресурсів, діяльність персоналу та ін.

Адміністратор центрального вузла системи ЕП зобов'язаний консультувати абонента у разі виникнення позаштатних ситуацій при користуванні системою ЕП.

Активні операції – це операції, у процесі яких банки розміщують наявні у них власні, залучені і позичені ресурси у різні види активів з метою отримання прибутку і забезпечення своєї ліквідності.

Актуалізація бази даних – це підтвердження наявної інформації та отримання додаткових необхідних даних про Ваших діючих або потенційних клієнтів (розмір підприємства, контактна інформація перших осіб з керівництва компанії, продукція, що випускається та ін.).

Акції – це цінні папери, які визначають частку в статутному фонді акціонерного товариства.

Апаратні засоби захисту – це різні електронні, електронно-механічні та інші пристрої, які вмонтовуються в серійні блоки електронних систем обробки і передачі даних для внутрішнього захисту засобів обчислювальної техніки: терміналів, пристроїв введення та виведення даних, процесорів, ліній зв'язку та ін.

Апаратно-програмні засоби захисту – це засоби, які основані на синтезі програмних та апаратних засобів. Ці засоби широко використовуються при аутентифікації користувачів АБС.

АРМ-РП – автоматизоване робоче місце територіального управління Національного банку України;

АРМ-СЕР – автоматизоване робоче місце учасника СЕР.

Аутентифікація – це перевірка ідентифікатора користувача перед допуском його до ресурсів системи.

Аутентифікація (англ. authentication) – підтвердження того факту, що певна особа має певну ідентичність та/або має право здійснювати певні види діяльності.

Багатосторонні картки – це картки, які функціонують у національних чи міжнародних карткових проектах і надають можливість купувати товари чи отримувати послуги у багатьох торговців та закладів сервісу, які приймають пластикові картки як платіжний засіб.

Банк – юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до Державного реєстру банків.

Банк з іноземним капіталом – банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному іноземному інвестору, становить не менше, ніж 10 відсотків.

Банк-еквайр – банк, у якому відкриті рахунки підприємств торгівлі та побутового обслуговування населення, що обслуговують держателів платіжних карток.

Банк-емітент – установа банку, яка випускає в обіг платіжні картки.

Банківська автоматизована інформаційна система (БАІС) повинна бути побудована на загальносистемних принципах й охоплювати всю сукупність банківських задач, а також вирішувати питання автоматизації комплексно з урахуванням інформаційних і функціональних зв'язків.

Банківська діяльність – це залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб, розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб.

Банківський продукт, банківська послуга – різноманітні дії на фінансовому ринку, грошові операції, здійснювані банківськими установами за певну плату за дорученням і в інтересах своїх клієнтів, а також дії, спрямовані на вдосконалення і підвищення ефективності банківського підприємництва наприклад, впровадження нових технологій, удосконалення організаційної структури.

Безпосередній учасник СЕП (учасник СЕП) – територіальне управління, банк та його філія, що мають технічні рахунки в ЦОСЕП і виконують міжбанківський переказ через СЕП з використанням АРМ учасника СЕП – АРМ-СЕП.

Бек-офіси – це компоненти, що призначені для синтетичного та аналітичного бухгалтерського обліку документів, операцій чи угод, отриманих від фронт-офісів.

Біржовий ринок – це ринок цінних паперів (як правило, вторинний), організований на фондовій біржі.

Вексель – цінний папір, який засвідчує боргове зобов'язання векселедавця сплатити після настання певного строку визначену суму грошей власнику векселя (векселедержателю).

Внутрішні документи – це документи, проведення по яких виконується по особових рахунках банку.

Внутрішня інформаційна база як сукупність даних на машинних носіях, використовуваних для виконання завдань з обліку й контролю розрахунково-касових операцій, містить у собі файли з довідковою, оперативною та архівною інформацією.

Внутрішньобанківська міжфілійна платіжна система (ВМПС) – платіжна система банку, яка забезпечує проведення переказу коштів між його філіями та взаємодію із СЕП для виконання міжбанківського переказу коштів

філіями банку, що працює за моделлю 3 обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку.

Внутрішньобанківський переказ коштів через ВМПС (внутрішньобанківський переказ) – переказ коштів між банком та його філіями або між філіями банку, що здійснюється засобами ВМПС.

Востро (від іт. vostro conto) – рахунок, який банк веде за кордоном у місцевій валюті.

Встановлений рівень дохідності – дохідність облігацій, що визначається Міністерством фінансів України, вище якої конкурентні заявки не задовольняються.

Вторинний ринок цінних паперів обслуговує обіг та операції з цінними паперами, які були випущені раніше і розміщені на первинному ринку.

Геоінформаційні інформаційні системи – дані організовані у вигляді окремих інформаційних об'єктів, прив'язаних до загальної електронної топографічної основи (електронної карти).

Головна мета функціонування інформаційних систем різних об'єктів і рівнів економічної системи – підвищення якості управління, забезпечення спеціалістів (бухгалтерів, економістів, менеджерів, інспекторів, управлінської ланки) необхідною **інформацією** для виконання своїх функцій.

Двосторонні картки – це картки, за допомогою яких виконуються розрахунки за двосторонніми угодами між учасниками розрахунків.

Дебетна картка – це картка, для якої відкривається спеціальний рахунок, на якому зберігається сума, якою обмежені розрахунки по ній.

Дебетна картка для банкомата дає змогу власнику поточного чи ощадного рахунку в банку отримувати готівку в межах залишку коштів на рахунку. Іноді по цих картках встановлюється ліміт щоденного зняття коштів.

Депозитарний облік передбачає аналітичний та синтетичний облік цінних паперів.

ДЕПО-ОБЛІК – для взаємодії електронного депозитарію НБУ АРМ «ДЕПО-ОБЛІК» встановлюються в комерційних банках та на торговельних майданчиках.

Державний банк – це банк, сто відсотків статутного капіталу якого належать державі.

Державні цінні папери – це фінансові інструменти, які випускаються і гарантовано погашаються урядом.

Держателі карток – це фізичні особи, які за договором з кредитно-фінансовою установою використовують її платіжну картку для оплати в безготівковій формі вартості товарів чи послуг, а також для отримання через банківські установи та банкомати готівкових коштів.

Дистанційне банківське обслуговування (англ. Remote banking) – сукупність техніко-технологічних і організаційно-правових методів і прийомів надання банками послуг своїм клієнтам на основі розпоряджень, які клієнт передає на відстані (віддаленим способом), тобто без відвідання банку.

Дистанційне банківське обслуговування (англ. Remote banking) – технологія надання банківських послуг на підставі розпоряджень отриманих від

клієнта віддалено через комп'ютерні або телефонні мережі, тобто без його візиту в банк.

Дистанційне обслуговування (англ. remote service) – комплекс інформаційних послуг за рахунком клієнта та здійснення операцій за рахунком на підставі дистанційних розпоряджень клієнта.

Дистанційне розпорядження (англ. remote arrangements) – розпорядження банку виконати певну операцію, яке передається клієнтом за погодженим каналом доступу, без відвідання клієнтом банку.

Документальні інформаційні системи – одиничним елементом інформації є документ і інформація на вводі (вхідний документ).

Еквайринг (англ. Acquiring) – діяльність фінансової установи, що включає здійснення розрахунків з підприємствами торгівлі (послуг) за операціями, що здійснюються з використанням платіжних карток через POS-термінали, і здійснення операцій по видачі готівки держателям банківських карток, що не є клієнтами кредитної організації.

Електронна пошта Національного банку України – це система програмно-технічних засобів та організаційно-технологічних заходів забезпечення інформаційної взаємодії між банківськими та іншими установами в електронній формі.

Електронна пошта НБУ – це апаратно-програмний комплекс та адміністративно-технологічна система, що забезпечують обмін електронними повідомленнями між визначеними учасниками мережі.

Електронна пошта НБУ (ЕП НБУ, NBU mail) – програмно-технічна, адміністративно-технологічна система закритого типу, що забезпечує електронний обмін даними в банківській системі України.

Електронне повідомлення – інформація в електронному вигляді для обміну між **абонентами** та **користувачами** системи ЕП, а також для використання в програмно-технічних комплексах і яка має визначений формат, технологію оброблення згідно з домовленостями між користувачами системи ЕП та вимогами відповідних програмно-технічних комплексів.

Електронний гаманець – це здебільшого анонімна картка, для платежів по якій PIN-код не використовується.

Електронний гаманець – це розрахункова картка, на яку зараховуються невеликі суми для виконання поточних розрахунків.

Електронний цифровий підпис (ЕЦП) (англ. digital signature) – вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача.

Ембосирування (emboss) – нанесення рельєфних даних на картку шляхом механічного видавлювання.

Емісійні операції банк виконує як позичальник (емітент), випускаючи власні акції.

Ергономічне забезпечення – сукупність методів і засобів для створення оптимальних умов високоефективної роботи в умовах автоматизованих інформаційних систем (АІС) для людей.

Забезпечуючі підсистеми об'єднують всі види ресурсів, необхідні для функціонування системи.

Завдання банківських систем нового покоління – забезпечити введення максимальної кількості первинних документів і випуску такої ж кількості звітів різного характеру.

Засоби захисту інформації (англ. information security products) – програмно-технічні засоби, які забезпечують захист електронних документів від несанкціонованих дій щодо ознайомлення з їх змістом, модифікації або викривлення.

Зовнішні документи – це міжбанківські документи, проведення по яких виконується між кореспондентськими рахунками та особовими рахунками банку.

Зовнішня інформаційна база – це сукупність вхідних повідомлень – документів та файлів, що надходять від клієнтів даного банку, інших комерційних банків, державних структур, різних юридичних і фізичних осіб.

Ідентифікація в інформаційній безпеці – процедура розпізнавання користувача в системі, як правило, за допомогою наперед визначеного імені (ідентифікатора) або іншої апріорної інформації про нього, яка сприймається системою.

Імовірність дефолту (PD) – компонент (коефіцієнт) розрахунку розміру кредитного ризику, що відображає ймовірність припинення виконання боржником/контрагентом своїх зобов'язань.

Інвестиційні операції банки проводять, коли вони виступають в ролі інвестора, купуючи за власні кошти цінні папери інших емітентів. Інвестиційні операції – це балансові активні операції банку.

Індивідуальні картки видаються окремії особі.

Інтернет-банкінг (англ. Online Banking) або веб-банкінг – один із видів дистанційного банківського обслуговування, засобами якого доступ до рахунків та операцій за рахунками забезпечується в будь-який час та з будь-якого комп'ютера через Інтернет.

Інтернет-Клієнт-Банк – забезпечення можливості клієнту управляти поточним рахунком з будь-якого комп'ютера, що підключений до мережі Інтернет.

Інтерфейс користувача (ІК), (англ. user interface, UI) – засіб зручної взаємодії користувача з інформаційною системою.

Інформаційна (автоматизована) система – організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів.

Інформаційна безпека (англ. informational security) – багаторівневий комплекс організаційних заходів банку, програмних і технічних засобів, що забезпечують захист інформації від випадкових і навмисних загроз, у результаті реалізації яких можливе порушення сервісів безпеки: доступності, цілісності, конфіденційності та спостережності.

Інформаційна система – автоматизована система, комп'ютерна мережа або система зв'язку.

Інформаційна система – взаємозв’язана сукупність засобів, методів і персоналу, які використовуються для зберігання, обробки та видачі **інформації** в інтересах досягнення поставленої мети.

Інформаційна система – комунікаційна система, що забезпечує збирання, пошук, оброблення та пересилання **інформації**.

Інформаційна система – організаційно-технічна система обробки **інформації** за допомогою технічних і програмних засобів.

Інформаційна система – система обробки даних в будь-якій предметній галузі із засобами накопичення, збереження, оновлення, пошуку та видачі **інформації**.

Інформаційна система – усі письмові й електронні форми поширення інформації, обробки даних та обміну ідеями.

Інформаційна система (англ. Information system) – сукупність організаційних і технічних засобів для збереження та обробки інформації з метою забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Інформаційне забезпечення – це сукупність методів і засобів розміщення й організації інформації, що включають системи класифікації і кодування, уніфіковані системи документації, раціоналізації документообігу та форми документів, методів створення внутрішньо машинної інформаційної бази інформаційної системи.

Інформаційне забезпечення (позамашинне та внутрімашинне) – це сукупність уніфікованих форм первинних документів, систем класифікації і кодування та методів їх застосування у банківській діяльності, а також файли даних, що зберігаються у базі даних і використовуються для автоматизованого вирішення функціональних задач.

Інформаційний ризик (англ. information risk) – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок виникнення внутрішніх і зовнішніх подій щодо інформаційних систем банку та інших інформаційних ресурсів, що використовуються для досягнення цілей банку, недостатності внутрішнього контролю чи неадекватних або помилкових внутрішніх процесів банку у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційний ризик є складовою операційного ризик.

Інформаційні (автоматизовані) системами управління – це організаційні системи, в яких переробка **інформації** відбувається за допомогою засобів обчислювальної техніки.

Інформаційні системи – це сукупність інформації, апаратно-програмних і технологічних засобів, засобів телекомунікації, баз і банків даних, методів процедур обробки даних, персоналу управління, які реалізують функції збирання, передавання, обробки і накопичування інформації для підготовки і прийняття ефективних управлінських рішень.

Інформаційні технології – технології перетворення вихідних даних у результативну інформацію.

Інформація – сукупність відомостей про факти, об’єкти, події та ідеї, які мають цілком певне значення, її можна створювати, передавати, зберігати, шукати, приймати, розмножувати, обробляти, знищувати.

Інформація – сукупність символів – образів, які мають змістове значення.

Казначейські зобов'язання – це цінні папери на пред'явника, що розміщуються виключно на добровільних засадах серед населення, засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету і дають право на отримання фіксованого доходу.

Картки з кодування на чіпах поділяються на картки пам'яті та смарт-карти.

Картки з магнітною смугою – це пластикові картки, на зворотній стороні яких є магнітна смуга, де може вміщуватися близько 100 байт інформації, яка може бути прочитана спеціальним пристроєм.

Картки пам'яті – це картки з мікросхемою, яка вміщує лише запам'ятовуючий пристрій.

Картки туризму та розваг (travel and entertainment card) емітуються компаніями, що спеціалізуються на обслуговуванні даної сфери, наприклад American Express.

Клієнт-банк – забезпечення доступу до рахунку з робочого місця клієнта та надання можливості дистанційного управління рахунком з комп'ютера клієнта.

Кліринг – процедура періодичного взаємозаліку за зобов'язаннями учасників розрахунків певної платіжної системи, що включає процес отримання, сортування та розподілу розрахункових документів кожного учасника розрахунків, а також визначення остаточного розрахункового сальдо.

Комісійні – це позабалансові операції з цінними паперами, які виконуються за дорученням клієнтів.

Комісійно-посередницькі операції – це операції, що проводяться банком за певну плату у вигляді комісії і супроводжуються не формуванням чи розміщенням ресурсів, а переміщенням уже наявних у банку коштів клієнта за його розпорядженням.

Консолідований кореспондентський рахунок – кореспондентський рахунок, що відкритий у територіальному управлінні і на якому об'єднані кошти банку та його філій (або певної кількості філій) у разі роботи банку (філії) у СЕП за відповідною моделлю обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку.

Консолідований рахунок – це кореспондентський рахунок, на якому відображаються міжбанківські розрахунки декількох банків (головного та його філій). Консолідований рахунок відкривається головному банку в обласному управлінні НБУ. Цей рахунок використовується для проведення міжбанківських розрахунків.

Кооперативні банки створюються за принципом територіальності і поділяються на місцеві та центральні кооперативні банки.

Кореспондентський рахунок – це рахунок, що відкривається банківській установі в НБУ. Цей рахунок використовується для проведення міжбанківських розрахунків.

Кореспондентський рахунок (correspondent account) – рахунок, відкритий конкретному банку в центральному банку або в іншому банку. Кореспондентський рахунок призначений для відоб-ра-ження розрахунків, які

здійснює один банк за дорученням і за рахунок іншого банку на підставі укладеної між ними кореспондентської угоди (договору).

Кореспондентський рахунок ЛОРО – кореспондентський рахунок, який відкриває комерційний банк банку-кореспонденту в себе та за яким комерційний банк здійснює операції списання і зарахування коштів згідно з чинним законодавством України та укладеним договором.

Кореспондентські відносини з відкриттям кореспондентського рахунку – це договірні відносини між банками, метою яких є здійснення платежів, розрахунків та надання інших банківських послуг за взаємними дорученнями.

Користувач системи ЕП – особа чи програмно-технічний комплекс, які в конкретний час мають доступ до відповідної електронної поштової скриньки системи ЕП з правами та обов'язками щодо відправлення та одержання електронних повідомлень у системі ЕП.

Корпоративні картки – картки, що видаються юридичним особам (організації, фірмі) на певну суму для проведення розрахунків за куплені товари чи виконані послуги.

Кредит – це позичковий капітал банку в грошовій формі, що передається у тимчасове користування на умовах забезпеченості, повернення, строковості, платності та цільового характеру використання.

Кредит під інвестиційний проект – довгостроковий кредит, цільовим призначенням якого, зокрема є: фінансування спорудження електростанцій, підприємств хімічної, гірничої промисловості, транспортної, телекомунікаційної, природоохоронної інфраструктури, офісних будівель, торгових центрів, багатоквартирних житлових будинків, виробничих та складських приміщень, готелів.

Кредитні картки дають змогу отримувати кредит під час купівлі товарів чи оплати певних послуг, а також отримувати готівкову позику.

Кредитоспроможність – наявність передумов для отримання кредиту і спроможність позичальника вчасно і в повному обсязі погасити позику та відсотки.

Криптографічні методи захисту – це методи, основані на криптографічних перетвореннях даних, тобто на їх шифруванні.

Ліміт початкових оборотів – сума, що визначає максимальний обсяг початкових платежів, які банк (філія) може виконати за певний період.

Ліміт технічного рахунку – сума, що визначає мінімальний залишок коштів на технічному рахунку банку (філії).

Лінгвістичне забезпечення включає до свого складу мовні засоби, що використовуються у системі: мови програмування, інформаційно-пошукові мови, мови опису метаданих, мови запитів і спілкування користувачів з системою й інші мовні засоби.

Локальний Клієнт-банк – можливість доступу клієнта до власного рахунку з спеціально встановленого робочого місця в операційному залі.

Лоро (від іт. logo conto – «Ваш рахунок у нас») – рахунок, відкритий банком своєю банку-кореспонденту, на який зараховуються всі одержані або видані за його дорученням суми коштів.

Маніпулювання даними – це свідомо фальсифікація, дезінформації чи приховування даних.

Математичне забезпечення являє собою сукупність алгоритмів та економіко-математичних моделей, які характеризують процедури обробки даних та формування бухгалтерської статистичної звітності.

Методичне забезпечення – містить сукупність документів, які описують технологію функціонування інформаційної системи (ІС), методи вибору і застосування технологічних прийомів (технологічне забезпечення).

Механізм розрахунків на валовій основі передбачає розрахунок за кожним платіжним документом, тобто за кожною транзакцією окремо.

Механізм розрахунків на чистій основі використовується з метою скорочення потреби в коштах та спрощення порядку обміну платіжними документами і заснований на принципах взаємозаліку – клірингу.

Міжбанківський електронний розрахунковий документ – електронний документ на переказ коштів, сформований банком на підставі власних розрахункових документів, розрахункових документів клієнтів і стягувачів, документів на переказ готівки для виконання міжбанківського переказу коштів.

Міжбанківський переказ коштів (міжбанківський переказ) – переказ коштів між банками в безготівковій формі, що обумовлений потребою виконання платежів клієнтів або власних зобов'язань банків.

Міжбанківський переказ у СЕП у режимі реального часу – міжбанківський переказ, що здійснюється з індивідуальним обробленням міжбанківського електронного розрахункового документа, за яким списання коштів з технічного рахунку учасника СЕП (платника) та зарахування коштів на технічний рахунок учасника СЕП (отримувача) виконується одночасно.

Міжбанківський переказ у СЕП у файловому режимі – міжбанківський переказ, що здійснюється з індивідуальним обробленням міжбанківського електронного розрахункового документа, за яким між списанням коштів з технічного рахунку учасника СЕП (платника) та зарахуванням коштів на технічний рахунок учасника СЕП (отримувача) є певний проміжок часу.

Мікроконтролери – це мікросхеми з центральним процесором, які можуть самостійно проводити обчислення.

Мікропроцесор – це, по суті, маленький комп'ютер, запрограмований на взаємодію з іншими комп'ютерними системами.

Модель – це спосіб взаємодії в СЕП та форма обслуговування кореспондентського рахунку.

Модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП (модель) – сукупність механізмів і правил роботи СЕП, банку та його філій, згідно з якими виконується міжбанківський переказ через консолідований кореспондентський рахунок.

Національна платіжна система ПРОСТІР – це система роздрібних платежів, у якій розрахунки за товари та послуги, отримання готівки та інші операції з національною валютою здійснюються за допомогою електронних платіжних засобів, а саме платіжних карток ПРОСТІР.

Неправильне розмежування прав доступу – це надання певних повноважень особам, які не є відповідальними за ту чи іншу технологічну операцію.

Несанкціонований доступ – вид комп'ютерних порушень, який полягає в отриманні користувачем доступу до об'єкта, на який у нього немає санкціонованого дозволу адміністратора системи.

Номинальна вартість – це сума основного боргу за облігацією, сплату якої називають погашенням.

Ностро (від іт. nostro conto – «наш рахунок у Вас») – рахунок, відкритий банком у банку-кореспонденті для відображення взаємних розрахунків банків та їх клієнтів.

Облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) – це визначені чинним законодавством України державні цінні папери.

Облігація – цінний папір, який свідчить про внесення його власником грошових коштів і підтверджує обов'язок емітента відшкодувати йому номінальну вартість цього ЦП в передбачений строк з оплатою фіксованого відсотка (якщо інше не передбачено умовами випуску).

ОВДП – це засіб впровадження неінфляційного механізму ліквідації бюджетного дефіциту, коли емітуються не гроші, а цінні боргові папери, під які залучаються відповідні кошти.

Організаційне забезпечення – це сукупність методів і засобів, що дозволяють удосконалювати організаційну структуру об'єктів, управління та функції, яка визначає штатний розмір та чисельність кожного підрозділу, розробити посадові інструкції персоналу управління в умовах функціонування системи обробки даних.

Особовий рахунок являє собою аналітичний реєстр бухгалтерського обліку руху грошових коштів у банку, правила виконання операцій з якими задаються нормативними документами НБУ.

Ощадний сертифікат – письмове свідоцтво банку про депонування грошових коштів, яке засвідчує право вкладника на одержання після закінчення встановленого строку депозиту і відсотків по ньому. Іменні сертифікати обігу не підлягають, а їх продаж (відчуження) іншим особам є недійсним.

Пасивні інвестиційні операції банку – це операції, пов'язані з випуском і розміщенням власних незабезпечених боргових зобов'язань.

Пасивні кредитні операції банку – це операції, пов'язані з отриманням кредитів на міжбанківському ринку (від інших банків та від НБУ).

Пасивні операції – це дії банку з мобілізації ресурсів для проведення активних операцій.

Первинний ринок цінних паперів обслуговує випуски (емісії) і початкове розміщення цінних паперів серед інвесторів.

Підсистема інформаційного забезпечення – це сукупність типових форм первинних документів і форм звітності, систем класифікації та кодування інформації, файлів даних, що складають базу даних і використовуються для автоматизованого розв'язання задач банківської діяльності.

Підсистема лінгвістичного забезпечення складається із засобів ведення діалогу системи з людиною та сукупності мовних засобів програмування, опису даних, запитів для пошуку інформації в БД та ін.

Підсистема математичного забезпечення – це комплекс алгоритмів економіко-математичних методів для обробки даних та автоматизації складання форм бухгалтерської і статистичної звітності.

Підсистема організаційно-правового забезпечення – сукупність нормативно-правових актів, інструктивних і методичних матеріалів, що встановлюють технологію функціонування АБС та права й обов'язки персоналу, що обслуговує АБС.

Підсистема технічного забезпечення – це комплекс апаратно-технічних засобів обчислювальної техніки та телекомунікаційного обладнання для збору, обробки та обміну інформацією з внутрішніми та зовнішніми користувачами.

Пластикова картка – це загальний термін, яким називають всі види карток, які можуть відрізнятися технічними можливостями, призначенням та видами наданих ними послуг.

Пластикова картка – це ключ клієнта для отримання електронних банківських послуг.

Платіжна картка (payment card) – електронний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання коштів у готівковій формі в касах банків через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором.

Платіжна система Internet – система проведення розрахунків між фінансовими установами, бізнес-організаціями і Internet-користувачами в процесі купівлі/продажу товарів і послуг через Internet.

Позабіржовий ринок – це ринок, що охоплює операції з цінними паперами, які виконуються поза біржею.

Правове забезпечення – це сукупність нормативно-правових документів та інструктивних і методичних матеріалів, які регламентують права й обов'язки спеціалістів та визначають технологічний порядок функціонування банківських автоматизованих інформаційних систем (БАІС) і юридичний статус результатів такого функціонування.

Програмне забезпечення – сукупність програм, які реалізують мету та задачі АІС і забезпечують функціонування технічних засобів (загальне і спеціальне).

Програмні засоби захисту необхідні для виконання логічних і інтелектуальних функцій захисту, які вмонтовані до складу програмного забезпечення системи.

Процесинговий центр – спеціалізований інформаційно-обчислювальний центр, який виконує збирання, обробку, зберігання та передачу кредитно-фінансовим установам інформації про необхідність переказу з рахунків осіб-держателів платіжних карток грошових коштів за одержані товари і послуги та інші карткові операції на рахунки осіб, що їх надають.

Рейтер (Reuters) – міжнародна інформаційна мережа, яка надає оперативний доступ до аналітичних оглядів стану ринків ЦП у всьому світі, а також до іншої ділової інформації, необхідної усім, хто так або інакше пов'язаний з роботою на фінансових ринках.

Розрахункова система – це організація, яка має право на ведення розрахункових операцій та уповноважена забезпечувати грошові розрахунки за облігаціями.

Сервісні операції – це за характером теж комісійні операції, але вони виділяються в окрему групу.

Система «Клієнт-банк» – це програмно-технічний комплекс, який надає можливість суб'єкту підприємництва керувати своїми розрахунками з комп'ютера, встановленого у власному офісі.

Система CHAPS – це розподілена мережа банківської системи Англії, у якій електронні платіжні повідомлення передають ся безпосередньо від відправника платежу одержувача платежу, не проходячи через центральний пункт обробки або клірингову палату.

Система Fedwire – система переказу грошових коштів і цінних паперів на великі суми.

Система Mondex – це англійська система використання карток з мікропроцесором як електронних грошей, яка була запущена у 1995 р.

Система Proton – це бельгійська система, розроблена консорціумом Banksys, до складу якого входять 70 бельгійських фінансових організацій.

Система SIC – це електронна міжбанківська платіжна система, що цілодобово здійснює платежі у швейцарських франках з використанням коштів, що зберігаються у Швейцарському національному банку.

Система автоматизації банку (САБ) – програмне забезпечення, що обслуговує поточну внутрішньобанківську діяльність (бухгалтерський облік, обслуговування рахунків клієнтів та ін.).

Система електронних платежів Національного банку України (СЕП) – державна банківська платіжна система, що забезпечує проведення міжбанківського переказу через кореспондентські рахунки банків (філій) – резидентів у Національному банку України із застосуванням електронних засобів приймання, оброблення, передавання та захисту інформації у файловому режимі або режимі реального часу.

Система електронної пошти Національного банку (система ЕП) є засобом обміну інформацією в електронному вигляді між абонентами та користувачами системи ЕП.

Система обробки даних (СОД) – це комплекс технічних та програмно-математичних засобів для вирішення проблем автоматизованим способом, тобто за допомогою засобів обчислювальної техніки.

Система опрацювання даних (СОД) призначена для інформаційного обслуговування фахівців різних органів управління організації, що приймають управлінські рішення.

Системно важливий банк – банк, що відповідає критеріям, встановленим Національним банком України, діяльність якого впливає на стабільність банківської системи.

Сімейні картки видаються членам сім'ї особи, що уклала відповідний договір і несе відповідальність за використання рахунку.

Смарт-картка – це пластикова картка з мікросхемою та мікропроцесором.

Стоп-файл – це файл, до якого заноситься інформація про втрачені чи викрадені картки, згідно із заявами їхніх власників.

Субординований борг – це позика (забезпечена або незабезпечена), за якою в договірному порядку погоджено, що в разі ліквідації чи банкрутства боржника сплата буде здійснена після задоволення вимог усіх інших кредиторів.

Технічне забезпечення – це комплекс технічних засобів, який включає до свого складу обчислювальну техніку та засоби збору і передачі даних для інформаційного обміну як всередині банку, так і при взаємодії з іншими банками та клієнтами.

Технічний кореспондентський рахунок (ТКР) – це динамічний рахунок, на якому відображуються операції з кожного документа.

Технічний рахунок у ЦОСЕП (технічний рахунок) – інформація в електронній формі, що зберігається в ЦОСЕП, поновлюється під час оброблення міжбанківських електронних розрахункових документів і відображає стан кореспондентського рахунку учасника СЕП безпосереднього на певний час або обороти учасника СЕП безпосереднього, що не має кореспондентського рахунку, на певний час.

Торговельна система – це організація, уповноважена НБУ забезпечувати технічні засоби і регламент здійснення угод за облігаціями.

Транзитні документи – це документи, по яких не виконуються проведення.

Універсальні банки виконують, широкий спектр операцій та надають різноманітні послуги своїм клієнтам.

Установка програмних закладок – це спеціально розроблена і приховано впроваджена в захищену систему програма, яка дає змогу зловмиснику дістати доступ до захищених ресурсів системи.

Учасник СЕП опосередкований – філія банку, що не має технічного рахунку в ЦОСЕП і виконує міжбанківський переказ через СЕП з використанням внутрішньобанківської міжфілійної платіжної системи (ВМПС) та АРМ-СЕП банку.

Файл СЕП – одиниця обміну інформацією в СЕП у файловому режимі, що позначається однією літерою відповідно до технології роботи СЕП, зокрема: А – файл, сформований засобами САБ відправника і надісланий до ЦОСЕП (файл початкових документів), В – файл, сформований засобами ЦОСЕП і надісланий до САБ отримувача (файл відповідних документів), L – інформація від САБ територіального управління про стан кореспондентських рахунків учасників СЕП та встановлення обмеження на їх роботу в СЕП.

Фактографічні інформаційні системи – накопичують і зберігають дані у вигляді безлічі екземплярів одного або декількох типів структурних елементів (інформаційних об'єктів), які відображають відомості з якого-небудь факту, події та ін., відокремленому від інших відомостей.

Фізичні засоби захисту – це засоби, необхідні для зовнішнього захисту ЕОМ, території та об'єктів на базі обчислювальної техніки, які спеціально призначені для створення фізичних перешкод на можливих шляхах проникнення і доступу потенційних порушників до компонентів інформаційних систем та інформації, що захищаються.

Фондовий ринок – це ринок цінних паперів.

Фронт-офіс (front office) – операційний підрозділ банку та інші його структурні одиниці, які відповідають за розвиток і управління взаємовідносинами з контрагентами.

Фронт-офіси – це компоненти системи, що призначені для введення первинної інформації, автоматизації праці банківських працівників на робочих місцях та безпосередньої взаємодії з клієнтами чи контрагентами банку.

Функціональна підсистема – це певна частина загальної системи управління, яка виділена відповідно до спільності функціональних ознак управління.

Функціональні компоненти – це система функцій управління або повний набір (комплекс) взаємопов'язаних у часі й просторі робіт з управління, необхідних для досягнення поставлених перед організацією цілей.

Функціональні підсистеми об'єднують блоки, комплекси та окремі задачі, які реалізують певні банківські функції.

Ціна відсіку – ціна, що встановлюється Міністерством фінансів України, нижче якої конкурентні заявки не задовольняються.

Центральний вузол системи ЕП – комплекс апаратно-програмних засобів у НБУ, призначений для забезпечення функціонування електронної пошти **абонентів** системи ЕП.

ЦОСЕП – розміщений у Центральній розрахунковій палаті ЦОСЕП.

Чеківі гарантійні картки (cheque guarante cards) видаються власнику поточного рахунку в банку для ідентифікації організації, що надала чек та гарантії платежу по ньому.

Штрих-кодування – запис даних на картку з допомогою штрих-кодування.

Навчально-методичне видання

Чайковський Ярослав Іванович

**Методичні вказівки
для розв'язування задач з дисципліни
«Банківські продукти та технології»**

Комп'ютерний макет *В. Шпака*

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк на дублюванні. Зам. № 3-01/09/2021
Умов.-друк. арк. 1,3. Обл.-вид. арк 1,4.
Тираж 50 прим.

Віддруковано ФО-П Шпак В. Б.
Свідоцтво про державну реєстрацію № 073743
СПП № 465644
тел. 8 097 299 38 99, 8 063 300 86 72
E-mail: tooums@ukr.net

